ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Barbary Pořízkové a soudců JUDr. Tomáše Rychlého a JUDr. Radana Malíka v právní věci žalobce: **M. T. M.**, zast. Mgr. Bc. Filipem Schmidtem, LL.M., advokátem se sídlem Ovenecká 78/33, Praha 7, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 9. 2016, č. j. OAM-137/LE-LE05-K01-2013, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 10. 11. 2017, č. j. 32 Az 41/2016 - 81,

takto:

I. Rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 10. 11. 2017, č. j. 32 Az 41/2016 – 81, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

II. Ustanovenému zástupci žalobce Mgr. et. Bc. Filipu Schmidtovi, LL.M., advokátovi se sídlem Ovenecká 78/33, Praha 7, **se přiznává** odměna za zastupování ve výši **8 228 Kč**. Tato částka mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

[1] Podanou kasační stížností se žalobce (dále také „stěžovatel“) domáhá zrušení shora označeného rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové (dále jen „krajský soud“), kterým byla jako nedůvodná podle § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), zamítnuta jeho žaloba proti shora označenému rozhodnutí žalovaného. Tímto rozhodnutím žalovaný rozhodl o jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany tak, že se mu mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění účinném pro projednávanou věc (dále jen „zákon o azylu“), neuděluje.

I. Vymezení věci

[2] Z obsahu správního spisu plyne, že stěžovatel podal dne 1. 8. 2013 žádost o udělení mezinárodní ochrany v České republice. Uvedl, že je státním příslušníkem Demokratické republiky Kongo (dále také jen „DRK“), národnosti bakongo a je křesťanem. Od roku 2011 je členem politické strany UDPS – *l'Union pour la Démocratie et le Progrès Social*.

K důvodům opuštění vlasti uvedl, že v roce 2011 po prezidentských volbách došlo ke konfliktům, protože dva kandidáti tvrdili, že volby vyhráli. Jeden z těchto kandidátů byl ze strany UDPS. Stěžovatel neuznával druhého prezidenta, byl zadržen a vězněn, poté z politických důvodů a pod vlivem obav z policie, která ho hledala, zemi původu opustil. Nejprve asi 10 měsíců pobýval v Ruské federaci, kde studoval univerzitu. Poté se chtěl dostat do Itálie, ale byl zadržen v České republice. Do DRK se vrátit nemůže, neboť má jako člen strany UDPS strach z pronásledování, mučení či ztráty života. Současná vláda by mu mohla ublížit.

[3] Žalovaný v napadeném rozhodnutí dospěl k závěru, že stěžovatel neuvedl žádné skutečnosti, ze kterých by bylo možné dovodit, že ve své vlasti vyvíjel činnost směřující k uplatňování politických práv a svobod a byl za to pronásledován ze strany státní moci. Porovnal jeho výpovědi s různými informacemi o zemi původu a o událostech souvisejících s prezidentskými volbami v DRK v roce 2011 a porovnal také jeho různé výpovědi před správním orgánem. Shledal, že tvrzení stěžovatele nejsou věrohodná a lze v nich nalézt i zjevné vnitřní rozpory. Stěžovatelův popis událostí ze dne 23. 12. 2011 (inaugurace předsedy UDPS na Stadionu mučedníků v Kinshase) neodpovídá údajům uváděným ve zdrojích, které žalovaný shromáždil. Tato událost byla jedinou akcí, které se měl stěžovatel jako člen strany UDPS osobně účastnit a dle jeho tvrzení byla příčinou jeho dalších potíží – tedy zadržení, uvěznění a mučení. Zjištěné rozpory však svědčí o tom, že pouze využil obecnou povědomost o politických událostech ve své zemi, aby mohl požádat o mezinárodní ochranu v České republice. Ani k samotné straně UDPS, jejímž měl být členem, nebyl schopen uvést konkrétní informace. Znal pouze jméno předsedy strany, další významné členy již nikoli, nebyl schopen vyjádřit se ke struktuře strany a k členským povinnostem. Zjištěním žalovaného neodpovídá ani jeho popis stranického průkazu. Obecná neznalost členů UDPS ohledně podrobností o této straně je sice dle dostupných pramenů možná, avšak takřka nulová povědomost již svědčí o nevěrohodnosti předloženého azylového příběhu. V daném případě navíc nejde o osobu s nízkým nebo chybějícím vzděláním, v jejímž případě by nižší míra informovanosti i schopnosti prezentovat relevantní tvrzení byla pochopitelná.

[4] Žalovaný též zdůraznil, že poté, co měl stěžovatel utéci z vězení (v červnu 2012), několik dalších měsíců zůstal v zemi původu, volně se zde pohyboval a na velvyslanectví Ruské federace si vyřídil vízum. Svou vlast poté v září 2012 legálně opustil. Jeho tvrzení, že se „namaskoval“, a proto se mu podařilo vycestovat, nepůsobí věrohodně, pokud dle svých slov odjel na základě pravých dokladů totožnosti. Žalovaný uzavřel, že neshledal důvody pro udělení ani jedné z forem mezinárodní ochrany. Stěžovateli bezprostřední újma na zdraví či životě nehrozí.

[5] Krajský soud konstatoval, že napadené rozhodnutí bylo vydáno v souladu se zákonem, je řádně odůvodněno a vychází z aktuálních, objektivních a dostatečných podkladů. Ztotožnil se s výše uvedenými úvahami žalovaného ohledně nevěrohodnosti stěžovatelových tvrzení. Poukázal na zjištěné rozpory v jednotlivých výpovědích, které nesvědčí pro závěr o tom, že by byl v zemi původu pronásledován ve smyslu § 12 písm. a) zákona o azylu nebo že by mohl mít důvodnou obavu z pronásledování pro některý z důvodů uvedených v § 12 písm. b) zákona o azylu. Též mu vytkl, že určité rozpory nalezl i v doplnění žaloby, v níž nejprve uvedl, že byl řadovým a nepříliš informovaným straníkem, aby následně v další části tohoto podání svoje členství ve straně UDPS úplně

popřel. Uvedená tvrzení nadto nekorespondují s tím, co bylo prezentováno v rámci správního řízení. Nesrovnalosti v jednotlivých pohovorech nelze podle soudu vysvětlovat dotazováním žalovaného či nepřesnostmi v tlumočení. Žalovaný pokládal doplňující otázky za účelem zjištění skutečného stavu věci, získání podrobností o relevantních událostech a odstranění rozporů ve výpovědích stěžovatele. Protokoly z pohovorů si nechal stěžovatel vždy přetlumočit, jako správné je podepsal a veškeré jeho připomínky byly zohledněny.

[6] Aproboval také neudělení azylu a doplňkové ochrany dle § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona o azylu, což označil za souladné se zákonem a odpovídající zjištěným informacím. Stěžovatel není rodinným příslušníkem azylanta a důvodem podání žádosti není sloučení rodiny. Nejsou dány žádné relevantní důvody pro udělení azylu z humanitárních důvodů, žalovaný svoje úvahy v tomto směru náležitě odůvodnil. Vážná újma mu v zemi původu s ohledem na nevěrohodnost jeho výpovědí ohledně pronásledování z politických důvodů nehrozí. Obecně špatná situace v DRK, jakož i zhoršení bezpečností situace v některých oblastech na východě země, sama o sobě pro udělení některé z forem mezinárodní ochrany nesvědčí. Stěžovatel pochází z hlavního města Kinshasy a není důvod, aby se vracel do méně bezpečných částí své vlasti. Mezinárodní či vnitřní ozbrojený konflikt v DRK neprobíhá.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[7] Proti rozsudku krajského soudu brojí stěžovatel kasační stížností, jejíž důvody podřazuje pod § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. Navrhuje zrušit napadený rozsudek a rozhodnutí žalovaného a věc vrátit správnímu orgánu k dalšímu řízení.

[8] Nejprve namítá nepřezkoumatelnost rozsudku. Soud podle jeho názoru prakticky nereaguje na žalobní body, pouze přebírá hodnocení žalovaného a odkazuje na odůvodnění jeho rozhodnutí. V rozsudku chybí vlastní a samostatný rozbor nevěrohodnosti stěžovatele a dostupných informačních zdrojů.

[9] Dále dovozuje nesprávné posouzení právní otázky týkající se splnění podmínek pro udělení azylu a doplňkové ochrany. Poukazuje na to, že jeho výpověď je přes určité nesrovnalosti konzistentní a je nutné z ní vycházet. Soud neurčil, které části výpovědi jsou nevěrohodné. Nevěrohodnost dovodil pouze z tvrzení obsažených v doplnění žaloby, kterou sepisoval zástupce stěžovatele. Takový postup je nedostatečný a v rozporu se zákonem, soud byl povinen vycházet z konkrétních protokolů o provedených pohovorech, popř. z vlastního písemného vyjádření stěžovatele či z jeho výpovědi na jednání. Skutečnosti uvedené v doplnění žaloby nelze klást k jeho tíži způsobem, jakým tak učinil krajský soud.

[10] Obsáhle cituje ze zpráv o zemi původu, které jeho verzi podporují. Byl zatčen, vězněn a bylo s ním nelidsky zacházeno za to, že se účastnil demonstrace proti výsledkům voleb, resp. za podporu prezidentského kandidáta opoziční strany UDPS. Byly tedy naplněny podmínky stanovené v § 12 písm. a) a b) zákona o azylu. DRK je země, kde jsou systematicky porušována lidská práva, dochází zde ke svévolnému zadržování a mučení civilistů ze strany vládních složek, běžné jsou i útoky v rámci různých lokálních konfliktů

a aktuálních nepokojů (často vyvolaných ve volebním období apod.). Obavy z pronásledování jsou podložené.

[11] Pochybení shledává rovněž při zjišťování a hodnocení skutkového stavu především k otázce hrozícího nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 2 písm. b) a c) zákona o azylu. Úlohou žalovaného a krajského soudu bylo, aby s maximální obezřetností a detailně zhodnotili, zda se stěžovatel může bezpečně navrátit do země původu. To se však nestalo. Z řady podkladů vyplývá, že bezpečností složky projevují intenzivní a systematický zájem o žadatele o mezinárodní ochranu, kteří se vrátí ze zahraničí. Zadržují je, považují je za politické odpůrce, chtějí z nich vymámit finanční prostředky. Perzekuce příznivců a řadových členů UDPS je ze zpráv nesporná. V domovském státě mu nepochybně hrozí riziko mučení a nelidského zacházení. Ve smyslu relevantní judikatury Nejvyššího správního soudu zde existuje reálné nebezpečí vážné újmy, neboť násilí v DRK vůči členům UDPS eskaluje a nejedná se jen o ojedinělé případy.

[12] Přijatelnost kasační stížnosti je dána zásadními pochybeními krajského soudu, jež mají dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. Soud konkrétně nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu a též hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva. Základní funkce správního soudnictví – ochrana subjektivních práv jednotlivce – nebyla v daném případě naplněna.

[13] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti navrhuje odmítnutí kasační stížnosti pro nepřijatelnost, popř. její zamítnutí pro nedůvodnost. Krajský soud se podle jeho názoru zabýval okolnostmi daného případu v potřebném rozsahu a svoje závěry srozumitelným a přezkoumatelným způsobem odůvodnil. Podle konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu není vadou, pokud krajský soud vysloví souhlas s argumentací žalovaného správního orgánu. Soud ani nikterak nepochybil, pokud poukázal na obsahovou nekonzistentnost žalobních tvrzení. Jednalo se pouze o konstatování faktické situace, tento názor soudu navazoval na zjištěné rozpory ve výpovědích stěžovatele ve správním řízení. Poskytnutí věrohodné a vnitřně nerozporné výpovědi je v zájmu samotného žadatele o mezinárodní ochranu a patří k základním požadavkům v azylových řízeních. V dalších podrobnostech odkázal na obsah správního spisu a na vyjádření k žalobě ze dne 14. 2. 2017.

III. Replika stěžovatele

[14] Stěžovatel podal k vyjádření žalovaného repliku. V ní uvedl, že jeho výpověď nevykazuje takové nesrovnalosti, aby ji bylo možno označit za nevěrohodnou. Podrobná analýza výpovědi nebyla provedena. Nelze též tvrdit, že pokud vycestoval ze země původu s platným cestovním dokladem, automaticky to znamená, že není ze strany státních orgánů pronásledován. Na podporu těchto argumentů citoval rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 1. 2018, č. j. 10 Azs 254/2017 - 40. Dále se zabýval aktuálním vývojem v zemi původu, kde násilí vůči opozici nejen stále trvá, ale dokonce se stupňuje. K tomu doložil zprávy organizace Human Rights Watch v anglickém jazyce ze dne 29. 1. 2018 a ze dne 5. 10. 2017.

IV. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[15] Nejvyšší správní soud posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost byla podána včas, jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná, a stěžovatel je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.). Přezkoumal napadený rozsudek krajského soudu v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů, ověřil při tom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[16] Ve věcech mezinárodní ochrany se soud v souladu s § 104a s. ř. s. zabývá nejprve otázkou, zda podaná kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje zájmy stěžovatele. Není-li tomu tak, soud takovou kasační stížnost odmítne jako nepřijatelnou. Pro vlastní vymezení institutu nepřijatelnosti a jeho dopadů do soudního řízení správního Nejvyšší správní soud odkazuje na své usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, v němž vyložil neurčitý právní pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“.

[17] O přijatelnou kasační stížnost se dle výše citovaného rozhodnutí může jednat v následujících typových případech: (1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu; (2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně; (3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikatorní odklon; (4) pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

[18] Kasační stížnost je přijatelná, neboť krajský soud se při posouzení dané věci dopustil zásadního pochybení (viz podrobněji níže), které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele (čtvrtý důvod přijatelnosti popsaný v předcházejícím odstavci).

[19] Ze systematického pohledu je vhodné se nejprve zabývat uplatněným kasačním důvodem dle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., tedy tvrzenou nepřezkoumatelností napadeného rozsudku krajského soudu. Jde o natolik závažnou vadu, že se jí musí Nejvyšší správní soud zabývat z úřední povinnosti, tedy i bez námitky stěžovatele (srov. § 109 odst. 4 s. ř. s.). Pokud by Nejvyšší správní soud shledal, že napadený rozsudek trpí vadou nepřezkoumatelnosti, musel by jej z tohoto důvodu zrušit a věc vrátit krajskému soudu k dalšímu řízení.

[20] Stěžovatel spatřuje nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku v tom, že krajský soud nereagoval na žalobní body, pouze převzal závěry žalovaného a odkázal na odůvodnění jeho rozhodnutí. V rozsudku chybí vlastní a samostatný rozbor věrohodnosti jeho příběhu učiněný na základě jeho výpovědí ve správním řízení. Nevěrohodnost nelze dovodit pouze na základě jednoho tvrzení obsaženého v doplnění žaloby. Skutečnosti uvedené v doplnění žaloby nelze klást k jeho tíži způsobem, jakým tak učinil krajský soud.

[21] Nejvyšší správní soud se s uvedenou námitkou ztotožňuje. Kasační stížnost je proto důvodná.

[22] Otázkou přezkoumatelnosti rozhodnutí správních soudů se Nejvyšší správní soud zabýval ve své dřívější judikatuře. Nepřezkoumatelná pro nedostatek důvodů jsou zejména taková rozhodnutí, u nichž není z odůvodnění zřejmé, jakými úvahami se soud řídil při hodnocení skutkových i právních otázek a jakým způsobem se vyrovnal s argumenty

účastníků řízení (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003 - 52).

[23] V posuzovaném případě je jádrem sporu určení, zda výpověď stěžovatele (jeho „azylový příběh“) obsahuje takové rozpory, aby bylo možno ji považovat za nevěrohodnou. Žalovaný dospěl k závěru o nevěrohodnosti výpovědi a v napadeném správním rozhodnutí podrobně popsal, jaké vnitřní rozpory nalezl v prezentovaných skutečnostech, jakož i jaká tvrzení neodpovídají shromážděným důkazům – zprávám o zemi původu. Přitom výpovědi stěžovatele detailně rozebral, vybral určité části, které se mu jevily jako rozporuplné a obšírně je charakterizoval na str. 10 – 13 svého rozhodnutí. Stěžovatel v doplnění žaloby prostřednictvím svého zástupce s názorem žalovaného rovněž detailně polemizoval a k vytýkaným rozporům se vyjadřoval a poskytl odlišnou interpretaci svých výroků.

[24] Na str. 3 doplnění žaloby nejprve namítal, že jeho výpověď je poměrně konzistentní a vytýkané rozpory jsou pouze marginální, nadto vznikly způsobem dotazování správního orgánu a nepřesností tlumočení. Dále se na str. 3 – 4 věnoval pěti jednotlivým rozporům, na které žalovaný poukázal ve svém rozhodnutí, a uváděl k nim svoje vysvětlení (nepřesné uvedení počtu demonstrací, kterých se měl zúčastnit; aktivity pro stranu UDPS a účast na stranických schůzkách; rozpor v označení místa, kde byl zadržen policií; popis vězení; obvinění před soudem a otázka převozu z vězení).

[25] Krajský soud však tuto část žalobní argumentace ponechal bez vyjádření a vypořádal se pouze s námitkou týkající se tlumočení a způsobu pokládání dotazů ze strany žalovaného (str. 9 napadeného rozsudku). K ostatním žalobním námitkám věnovaným věrohodnosti výpovědi se vyjádřil jen obecně a způsobem, který je podle přesvědčení Nejvyššího správního soudu nedostatečný.

[26] Soud na str. 8 – 9 rozsudku konstatoval, že „[ž]*alobcem prezentovaný azylový příběh může působit konzistentně a důvěryhodně toliko v obecném popisu kostry příběhu, tj., že žalobce se ve své vlasti dne 23. 12. 2011 zúčastnil demonstrace, byl zadržen, půl roku držen ve vězení, z něhož se mu s pomocí strážného podařilo utéct, má obavu z pronásledování. To však nestačí k tomu, aby bylo možné dospět k závěru, že se jedná o azylově relevantní pronásledování. [...] Důležitosti a věrohodnosti azylového příběhu pak dle názoru krajského soudu nepřispívá ani doplnění žaloby, v němž žalobce žalovaným zjištěné rozpory bagatelizuje, vyvrací a obhajuje tvrzením, že "není příliš informovaným a znalým straníkem, jeho povědomí o činnosti strany jsou proto obecná, ve straně byl pár měsíců před volbami a neprezentoval se jinak, než jako zcela řadový člen..." V další části doplnění žaloby žalobce v rozporu s tímto tvrzením dokonce uvádí, že "nebyl členem politické strany, ani se nijak výrazně politicky neprojevoval, nespokojenost se současnou vládou projevoval svou účastí na demonstracích po volbách..." [...] Uvedená žalobní tvrzení jsou jednak sama o sobě značně rozporná a jsou v rozporu i se samotnými výpověďmi žalobce v průběhu správního řízení. [...] Žalobce tak sám své členství ve straně UDPS a tvrzené potíže v zemi původu zpochybnil*.“

[27] Pokud krajský soud aproboval názor žalovaného, že „kostra příběhu“ stěžovatele je konzistentní a důvěryhodná, měl se v návaznosti na žalobní argumentaci řádně vypořádat také s konkrétními rozpory v jeho výpovědích, které se týkají popisu událostí v jeho zemi původu. Pokud stěžovatel v doplnění žaloby vytýkané rozpory vysvětloval a polemizoval

se závěry žalovaného, bylo povinností soudu na jeho žalobní námitky náležitým způsobem odpovědět. To se ovšem nestalo.

[28] Stěžejní právní názor, dle kterého výpověď prezentovaná ve správním řízení neodůvodňuje závěr o azylově relevantním pronásledování stěžovatele ze strany orgánů státní moci, soud blíže nezdůvodnil. Bez dalšího se přiklonil k rozhodnutí žalovaného a odkázal pouze na nesrovnalost uvedenou v doplnění žaloby (tedy na pasáž, kde stěžovatel uvedl, že nebyl členem strany UDPS, zatímco ve svých výpovědích před správním orgánem konzistentně uváděl, že členem této strany byl). Takovou úvahu nepochybně mohl učinit nad rámec vlastního vypořádání **všech** žalobních námitek, nelze se však s její pomocí zbavit povinnosti v intencích těchto námitek rozhodnutí žalovaného řádně přezkoumat. Nejvyšší správní soud nezpochybňuje, že doplnění žaloby obsahuje tvrzení odlišná od obsahu výpovědí stěžovatele ve správním řízení. To by v obecné rovině snad mohlo svědčit pro závěr o jeho nevěrohodnosti. V nynějším případě však nelze odhlédnout od toho, že doplnění žaloby sepsal ustanovený zástupce stěžovatele, nikoli on sám. Toto pochybení mu nelze klást k tíži způsobem, jak to učinil krajský soud, tzn. konkrétní žalobní námitky na základě uvedeného pochybení již bez dalšího odmítnout bez jejich řádného vypořádání.

[29] Shora popsané vady zakládají nepřezkoumatelnost rozsudku krajského soudu pro nedostatek důvodů, neboť z něj není zřejmé, jak se soud vypořádal se všemi uplatněnými žalobními námitkami.

[30] Tento závěr podtrhuje i konstantní judikatura týkající se posuzování věrohodnosti výpovědi žadatele o mezinárodní ochranu. V rozsudku ze dne 29. 5. 2009, č. j. 2 Azs 18/2009 – 79, Nejvyšší správní soud uvedl, že je nutno zaměřit se na to, „*...zda výpovědi stěžovatele skutečně vykazují takové rozpory, pro které lze mít důvodně za to, že azylový příběh stěžovatele nemůže být odrazem skutečných událostí. Z dosavadní judikatury Nejvyššího správního soudu lze dovodit, že se musí jednat o nesrovnalosti podstatného charakteru, které vybočují z linie azylového případu, případně mu odporují. Podstatné hodnotící kritérium věrohodnosti výpovědí spočívá dále v tom, zda stěžovatelem uvedené události zapadají do rámce informací o zemi původu stěžovatele v relevantním časovém období*.“

[31] V rozsudku ze dne 4. 1. 2018, č. j. 10 Azs 254/2017 - 40, na který v replice poukázal i stěžovatel, soud konstatoval toto: „*Pokud se však žadatel po celou dobu řízení drží jedné dějové linie, jeho výpovědi lze i přes drobné nesrovnalosti označit za konzistentní a za souladné s dostupnými informacemi o zemi původu, pak je třeba z takové výpovědi vycházet. [...] Důkazní standard přiměřené pravděpodobnosti se aplikuje nejen v rámci celkové úvahy o pravděpodobnosti pronásledování, ale nutně i na posouzení věrohodnosti jednotlivých dílčích tvrzení žadatele o azyl, která jsou posléze podkladem této celkové úvahy. To znamená, že pokud je přiměřeně pravděpodobné, že daná událost proběhla tak, jak tvrdí žadatel o azyl, žalovaný musí toto tvrzení vzít v potaz při celkovém posouzení žádosti o mezinárodní ochranu. Žalovaný může zcela vyloučit z celkového posouzení pouze ta fakta, u nichž je postaveno téměř najisto, že se nestaly (tj. neexistuje ani přiměřená pravděpodobnost, že k nim došlo). Ostatní tvrzení musí být součástí celkového posouzení rizika pronásledování, kde jim bude přisouzena váha podle míry pravděpodobnosti, s jakou lze soudit, že odpovídají skutečnosti. V konečné fázi tedy žalovaný posuzuje všechny relevantní skutečnosti a okolnosti žádosti o mezinárodní ochranu jednotlivě i ve vzájemných souvislostech*.“

[32] Pro úplnost lze dodat, že správní orgán je povinen zohlednit charakter země původu žadatele o mezinárodní ochranu, způsob výkonu státní moci v ní, možnost uplatňování politických práv a další okolnosti, které mají vliv na naplnění důvodů pro udělení některé z forem mezinárodní ochrany. Pokud je o zemi původu žadatele známo, že stav dodržování lidských práv je špatný, že občanům je upíráno právo na změnu vlády, že dochází k popravám, mučení, častému mizení osob apod., pak musí být tyto skutečnosti v situaci důkazní nouze zohledněny, a to ve prospěch žadatele. A naopak, je-li země původu žadatele o mezinárodní ochranu právním státem s demokratickým režimem, je na něm, aby věrohodně doložil, že je skutečně pronásledován (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 1. 2008, č. j. 4 Azs 99/2007 - 93).

[33] S ohledem na citovanou judikaturu tak bylo na krajském soudu, aby posoudil věrohodnost výpovědi stěžovatele zachycené v protokolech ze dnů 1. 8. 2013, 14. 1. 2016 a 8. 6. 2016. S ohledem na námitky obsažené v doplnění žaloby měl přezkoumat, zda v daném případě existují rozpory zjištěné žalovaným, a pokud ano, jestli se jedná o podstatné nesrovnalosti, které azylový příběh činí jako celek nevěrohodným. Toto posouzení musí probíhat v kontextu skutečnosti, že DRK není právním státem s demokratickým režimem. Nejvyšší správní soud výsledek takového přezkumu nyní nepředjímá, neboť provést tento přezkum a vypořádat se s konkrétními žalobními námitkami stěžovatele, jimiž vysvětluje svoje rozpory ve výpovědích vytýkané žalovaným, bude nyní úlohou krajského soudu.

V. Závěr a náklady řízení

[34] Nejvyšší správní soud z výše uvedených důvodů napadený rozsudek krajského soudu podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. V tomto řízení je krajský soud vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu, který byl vysloven v odůvodnění tohoto rozsudku.

[35] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne krajský soud v novém rozhodnutí (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

[36] Stěžovateli byl v řízení před krajským soudem jako zástupce ustanoven Mgr. Bc. Filip Schmidt, LL.M., advokát se sídlem Ovenecká 78/33, Praha 7, který ho zastupoval i v řízení o kasační stížnosti. Podle § 35 odst. 9 s. ř. s. platí v takovém případě odměnu advokáta včetně hotových výdajů stát. Podle § 7 bodu 5. a § 9 odst. 4 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „advokátní tarif“), s přihlédnutím k § 11 odst. 1 písm. d) citované vyhlášky, náleží advokátovi odměna za dva úkony právní služby spočívající v písemném podání nebo návrhu ve věci samé, konkrétně v doplnění kasační stížnosti a replice k vyjádření žalovaného. Odměna za jeden úkon právní služby činí částku 3 100 Kč. Soud zástupci přiznal odměnu za repliku na vyjádření žalovaného, neboť v ní s ohledem na nedávnou judikaturu (která mu nemohla být známa v době podání doplnění kasační stížnosti) rozvíjel kasační argumentaci a též se s poukazem na relevantní podklady zabýval aktuální situací v zemi původu stěžovatele. Podle ustanovení § 13 odst. 3 advokátního tarifu dále ustanovenému zástupci náleží náhrada

hotových výdajů ve výši 300 Kč za každý úkon právní služby. Protože je zástupce stěžovatele plátcem DPH, zvyšuje se odměna o částku 1 428 Kč. Celková výše odměny ustanoveného zástupce proto činí 8 228 Kč. Tato částka mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 31. května 2018

JUDr. Barbara Pořízková
předsedkyně senátu